

[Udenrigsministeren.]

er i Besiddelse, vil stille sig ved min Side for at nedslaa disse besynderlige Historier, hver Gang de maatte dukke op over Vandfladen enten her i Tinget eller i den almindelige Agitation.

Jeg kan imidlertid ikke yde det ærede Medlem samme Anerkendelse med Hensyn til hans øvrige Udtalelser og den Maade, hvorpaa han byggede sine Sætninger og sine Citatrækker op. Det ærede Medlem drev et, jeg kan gerne sige, meget elegant Boldspil med Ordene Afrustning, Afrustning og Nedrustning, og da det er mit Indtryk, at ikke helt lidt af den Uklarhed, der hersker under vore Forhandlinger paa disse Omraader, beror paa, at man ikke bruger disse Ord med tilstrækkelig Præcision, vil jeg gerne benytte Lejligheden til at understrege, hvorledes jeg opfatter dem, og hvorledes de bestandig har været anvendt fra min Side under de Forhandlinger, vi har haft.

Ved „Afvæbning“ forstaar jeg den fuldstændige Opgivelse af Militærvæsen. Denne Afrustning under Forhold, der nogenlunde svarer til de nuværende i Verden, har vort Parti aldrig taget til Orde for, ikke paa noget Tidspunkt. Ved „Afrustning“ forstaar jeg en Opgivelse af Rustningssystemet, en Opgivelse af Forestillingen om, at man kan anvende det Militærvæsen, man har, til virkelig Krigsførelse, en Overgang til den Opfattelse, at Militærvæsenets Opgave er af politimæssig, bevogtningsmæssig Karakter. Det er for en saadan Afrustning, vi har taget til Orde og vedblivende agter at gøre vort Arbejde. Om det tredje Ord, „Nedrustning“, gælder det, at dette kan omfatte Afrustning af denne Karakter, men det kan ogsaa omfatte noget meget mindre. Derfor er der Grund til, naar det Ord bruges, saa vidt muligt at angive, hvad man mener dermed i det givne Tilfælde.

Efter mit Skøn er den klare Betegnelse for det, der nu foreslaas i Danmark, og som tilsigtedes, da Folkeforbundet blev skabt, Ordet „Afrustning“.

Der er den Vanskelighed, at disse tre Ord ikke findes i ganske samme Form i de fremmede Sprog, hvorpaa Diskussionen derom oftest foregaar. De genfindes paa Tysk, derimod findes de ikke alle tre paa Fransk og Engelsk, idet man dér bruger Ordet „Afrustning“ baade om Afrustning og om Afrustning. Naar man derfor vil præcisere med Hensyn til Forholdet paa dette Omraade i disse Sprog, maa man i Stedet for „Afvæbning“, hvortil der, mig bekendt, ikke findes noget tilsvarende, anvende Udtrykket „total, komplet, fuldstændig Afrustning“.

Da det ærede Medlem gik over til at tale om de formentlige Modsetninger i vore Udtalelser, begyndte han ogsaa her rigtig smukt og forsigtigt, idet han sagde: Ja, der er jo ikke saadan nogen Uoverensstemmelse mellem, hvad Partierne har sagt her i Rigsdagen og ved anden betydningsfuld Lejlighed, og saa det, de nu siger, nej, det, der er Modsetning mellem, er Presseagitationen før Valget og det, man nu foretager, og det, man nu erklærer; og det ærede Medlem læste dér med megen Flid op forskellige Udtalelser fra den radikale og socialdemokratiske Presse i Tiden forud for Valget.

Saa vidt jeg forstod, var det væsentlige af det, det ærede Medlem dér havde fundet, det Krav, at man skulde opgive Krigens System. Det var det, der stod Gang paa Gang i Citaterne fra „Politiken“, og det mente han stod i en vis Modsetning til det, vi foreslaar og nu gaar ind for.

Jeg ser ikke Modsetningen. Det forekommer mig, at Vendingen: Krigens System er en overmaade rammende Vending, saaledes som den anvendtes i det paagældende Blad paa det givne Tidspunkt. Der stod den Gang et Valg i Danmark mellem enten at blive i Krigens System og da tage Følgerne deraf ved at gaa ind i Krigens nye Metoder, eller ogsaa at opgive dette System og gaa over til Bevogtningspolitikken, indskrænke sig udelukkende dertil.

Det var dette, vi kaldte Vælgerne til Valg paa. For Vælgerne kunde der overhovedet ikke være nogen Tvivl om, hvad de dermed tog Stilling til, hverken naar man anvendte disse almene Ord for at betegne det, ikke heller fordi de var i Tvivl om de rent praktiske Følger af deres Afstemning. Hver Vælger, der stemte i April i Aar, vidste, at hvis hans Afstemning bidrog til at skifte Flertallet her i Tinget, saa vilde det betyde Genoptagelse fra Regeringens Side og fra dette Tings Flertals Side af et ganske bestemt, længe kendt, Forslag, det Forslag, som var vedtaget i Folketinget i 1926, og som forelaa gennemdrøftet i Tinget, paa Vælgermøder, i Pressen, paa alle mulige Maader, indprentet i Vælgerbefolkningens Sind i en Grad, som sjældent noget Forslag har været det.

Derfor har der meget sjældent i Danmarks Historie været en saa klar Afstemning som Afstemningen i April 1929. Denne Afstemning stod paa dette Omraade om et ganske positivt, tidligere af Folketinget vedtaget Forslag. Ingen kunde være i Tvivl om, hvad der blev stemt om.